

Kdo je odgovoren za vzdrževanje sistemov aktivne požarne zaščite?

Dober projekt, pravilna in strokovna vgradnja ter ustrezno vzdrževanje sistemov aktivne požarne zaščite (v nadaljevanju: APZ) so bistveni elementi, ki prispevajo k temu, da bo vgrajeni sistem v primeru alarmov hitro in pravilno odreagirala – javila alarm in preprečila katastrofo. Če se morda vsi še zavedamo pomena ustrezne vgradnje sistema APZ po projektu, pa se nemalokrat zatakne pri vzdrževanju, saj številni naročniki, predvsem sedaj, v času krize, varčujejo prav na tem segmentu. S tem pa kar kličejo po katastrofi in svoji odgovornosti zanjo.

Aktualno temo vzdrževanja sistemov APZ je avtor predstavil na tradicionalnem dnevu APZ, ki ga je dne 19. 9. 2014 organiziral Zavod za varstvo pri delu.

Avtor:
Igor Rot, dipl. inž. el.,
direktor projektive
Sintal

Lastniki, uporabniki ali upravljalci stanovanjskih, poslovnih in industrijskih objektov se morajo zavedati, da nosijo velik del odgovornosti za požarno varnost.

V Sintalu v zadnjem času opažamo, da vse več naročnikov ne vzdržuje ali pomanjkljivo vzdržuje vgrajeni sistem APZ, podaljšuje periodo vzdrževanja, s tem svojim (ne) ravnanjem pa ogroža sebe, svoje zaposlene, obiskovalce, uporabnike objektov ter celotno nepremičnino. Poleg tega pa spravljajo podjetja, ki so sisteme vgradila, v težak položaj, saj se sistemi ne vzdržujejo skladno z navodili proizvajalcev in v skladu z zakonodajo, zaradi česar prihaja do pogostih napak na samih sistemih APZ. Drug, morda še večji problem, pa je v tem, da se po izteku življenjske dobe sistema APZ tega ne zamenja z novim, kar pomeni bistveno zmanjšano požarno zaščito objekta. Vse to je posledica težke situacije v državi in varčevanja na vsakem koraku. Vendar se varčuje na nepravem mestu, saj so lahko posledice katastrofalne in škoda mnogo večja, kot bi bila sredstva, vložena v nabavo nove ali vzdrževanje obstoječe opreme.

Po navadi je tako, da ko se nič ne zgodi, ni problemov, je vse v redu. Če pa pride do požara, kjer pogori cela tovarna ali šola ali če v neki garaži pride do smrtno

nevarne koncentracije strupenega ogljikovega monoksida, ki ima za posledico človeško življenje, pa se išče krivca in njegovo odgovornost. In kdo je kriv?

KAJ PRAVI ZAKONODAJA?

Država je področje požarne varnosti zaradi njegove izredne občutljivosti ustrezno uredila s številnimi zakoni in podzakonskimi akti. V njih je opredeljeno, da so lastniki, uporabniki ali upravljalci (v nadaljevanju: zavezanci) stanovanjskih, poslovnih in industrijskih objektov odgovorni za:

- » pridobitev Potrdila o brezhibnem delovanju vgrajenega sistema APZ pred pričetkom uporabe sistemov s strani pooblaščenice inštitucije – naroči zavezanec,
- » obnavljanje Potrdila o brezhibnem delovanju vgrajenega sistema APZ; za požarni sistem na 5 let, za sistem za detekcijo plinov pa na 2 leti – naroči zavezanec,
- » redno vzdrževanje sistemov APZ, skladno z navodili za vzdrževanje s strani proizvajalca sistema in na podlagi zakonodaje (požarno javljanje 4x mesečno, detekcija plina 2x mesečno).

Sistem APZ lahko vzdržujejo samo pooblaščen serviserji ali vzdrževalci vgrajene opreme s strani proizvajalca opreme, na podlagi pogodbe o vzdrževanju.

VSAKA SPREMEMBA NA OBJEKTU POMENI TUDI SPREMEMBO PROJEKTA APZ

Osnova pri pregledu za pridobitev Potrdila o brezhibnem delovanju vgrajenega sistema APZ je projekt izvedenih del (PID), ki mora biti skladen z dejanskim stanjem na objektu. V Sintalu opažamo, da se na objektih velikokrat naredijo spremembe, ki vplivajo na samo APZ (pregradi se prostor, spremeni tloris, namembnost prostora,...), naročniki pa te spremembe ne sporočijo serviserju oziroma vzdrževalcu APZ na objektu. Zato se lahko zgodi, da pride do na primer požara v pregrajenem prostoru, kjer ni javljalnika požara. Odgovornost je spet pri zavezancu.

ŽIVLJENJSKA DOBA SISTEMA APZ

Temu zavezanci namenjajo absolutno premalo pozornosti. Vsak sistem enkrat odpove, zato

SCENARIJI	ODZIV ELEMENTA APZ	POSLEDICA
začetni požar z veliko dima v prostoru	optični dimni javljalnik ne zazna dima v prostoru	zastрупitev s plini, smrtne žrtve, velika materialna škoda
povišana koncentracija CO v garaži zaradi zaganjanja avtomobilov	detektor CO v garaži ne zazna povišane koncentracije strupenega plina CO v prostoru	zastрупitev s CO, smrtne žrtve
povišana koncentracija eksplozivnih plinov v kotlovnici ali kuhinji	detektor UNP/ zemeljskega plina ne zazna, da plin uhaja	eksplozija, smrtne žrtve

Tabela: Nekaj možnih črnih scenarijev v primeru slabega vzdrževanja.

je njihova odgovornost, da sistem APZ ali del sistema APZ po preteku življenjske dobe zamenjajo z novim, skladno z navodili o uporabi in vzdrževanju sistema. Pri tem je potrebno poudariti, da redno vzdrževanje ne podaljšuje življenjske dobe, ampak samo ohranja vgrajeni sistem APZ skozi celotno življenjsko dobo v dobri

kondiciji. Za lažjo predstavo naj navedemo, da je življenjska doba optičnih dimnih javljalnikov približno 10 let, plinskih detektorjev pa bistveno krajša, od 3-5 let, odvisna od tipa detektorja. Po tem času odgovornost za morebitne posledice nosi zavezanec sam.

60

VARNOSTNI ZNAKI in drugi znaki po naročilu

Nudimo vam

VARNOSTNE ZNAKE:

- skladne z veljavno zakonodajo,
- izdelane na kakovostnih materialih,
- vsebino lahko prilagodimo.

MAGNETNE NALEPKE

- enostavne za namestitev

NOVO: SAMOSTOJEČE TABLE "Pozor! Spolzka tla"

in **DRUGO**

Katalog:

www.zvd.si

INFORMACIJE:

Fanči Avbelj, mag. menedž. vseživlj. izobr., dipl. var. inž.
M: 041 658 953, T: 01 585 51 21, e-mail: fanci.avbelj@zvd.si

ZVD Zavod za varstvo pri delu d.o.o.
Chengdujska cesta 25, Ljubljana
01 585 51 00 | info@zvd.si